

Brusel 15. března 2019
(OR. en)

7182/19

**Interinstitucionální spis:
2018/0082(COD)**

**CODEC 622
AGRI 124
AGRILEG 49
PE 77**

INFORMATIVNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Zvláštní výbor pro zemědělství / Rada
Předmět:	Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o nekalých obchodních praktikách mezi podniky v potravinovém řetězci – výsledek prvního čtení v Evropském parlamentu (Štrasburk 11. až 14. března 2019)

I. ÚVOD

V souladu s ustanoveními článku 294 SFEU a se společným prohlášením o praktických opatřeních pro postup spolurozhodování¹ se uskutečnila řada neformálních kontaktů mezi Radou, Evropským parlamentem a Komisí za účelem dosažení dohody v této záležitosti v prvním čtení, aby nebylo nutné druhé čtení a dohodovací řízení.

¹ Úř. věst. C 145, 30.6.2007, s.5

V této souvislosti předložil předseda Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova Czesław Adam SIEKIERSKI (EPP, PL) jménem tohoto výboru kompromisní změnu (změnu 142) návrhu směrnice. Tato změna byla dohodnuta během výše uvedených neformálních kontaktů.

Kromě toho předložil předseda Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova Czesław Adam SIEKIERSKI (EPP, PL) ještě další dvě změny (změny 143 a 144), které obsahují prohlášení EP a společné prohlášení EP, Rady a Komise.

II. HLASOVÁNÍ

Při hlasování dne 12. března 2019 přijalo plenární zasedání kompromisní změnu návrhu směrnice (změnu č. 142). Takto pozměněný návrh Komise představuje postoj Parlamentu v prvním čtení, který je uveden v jeho legislativním usnesení ve znění obsaženém v příloze této poznámky². Plenární zasedání rovněž přijalo změny 143 a 144 obsahující prohlášení.

Postoj Parlamentu odpovídá dohodě, již bylo mezi orgány dosaženo. Rada by proto měla být s to postoj Parlamentu schválit.

Daný akt by poté byl přijat ve znění, které odpovídá postoji Parlamentu.

² V postoji Parlamentu uvedeném v legislativním usnesení jsou vyznačeny změny oproti návrhu Komise. Text doplněný do znění Komise je vyznačen *tučnou kurzívou*. Vypuštěný text je označen symbolem „■“.

Nekalé obchodní praktiky mezi podniky v potravinovém řetězci *I**

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. března 2019 o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o nekalých obchodních praktikách mezi podniky v potravinovém řetězci (COM(2018)0173 – C8-0139/2018 – 2018/0082(COD))

(Řádný legislativní postup: první čtení)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (COM(2018)0173),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 2 a čl. 43 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie, v souladu s nimiž Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C8-0139/2018),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na odůvodněné stanovisko předložené švédským parlamentem v rámci protokolu č. 2 o používání zásad subsidiarity a proporcionality uvádějící, že návrh legislativního aktu není v souladu se zásadou subsidiarity,
 - s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 1. září 2018³,
 - s ohledem na stanovisko Výboru regionů ze dne 4. července 2018⁴,
 - s ohledem na předběžnou dohodu přijatou příslušným výborem podle čl. 69f odst. 4 jednacího řádu a s ohledem na to, že se zástupce Rady dopisem ze dne 14. ledna 2019 zavázal schválit postoj Parlamentu v souladu s čl. 294 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na článek 59 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova, jakož i stanoviska Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů, Výboru pro rozvoj a Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (A8-0309/2018),
1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení;
 2. schvaluje své prohlášení, které je přílohou tohoto usnesení;
 3. schvaluje společné prohlášení Parlamentu, Rady a Komise, které je přílohou tohoto usnesení;
 4. vyzývá Komisi, aby věc znovu postoupila Parlamentu, jestliže svůj návrh nahradí jiným textem, podstatně jej změní nebo má v úmyslu jej podstatně změnit;
 5. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě, Komisi, jakož i vnitrostátním

³ Úř. věst. C 440, 6.12.2018, s. 165.

⁴ Úř. věst. C 387, 25.10.2018, s. 48.

parlamentům.

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 12. března 2019 k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/... o nekalých obchodních praktikách mezi podniky v zemědělském a potravinovém řetězci

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 43 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru⁵,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů⁶,

v souladu s řádným legislativním postupem⁷,

⁵ Úř. věst. C 440, 6.12.2018, s. 165.

⁶ Úř. věst. C 387, 25.10.2018, s. 48.

⁷ Postoj Evropského parlamentu ze dne 12. března 2019.

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) *V zemědělském a potravinovém řetězci často dochází k výrazné nerovnováze ve vyjednávací síle mezi dodavateli a kupujícími zemědělských produktů a potravinářských výrobků. Tato nerovnováha může vést k nekalým obchodním praktikám, pokud se větší a silnější obchodní partneři snaží prosadit některé praktiky nebo smluvní ujednání, které jsou ve vztahu k určitému prodeji v jejich prospěch. Takovéto praktiky se například mohou výrazně odchylovat od zásad poctivého obchodního styku, být v rozporu s dobrou vírou a poctivým jednáním a být jednostranně vnuceny jedním obchodním partnerem druhému, mohou prosazovat neodůvodněný a nepřiměřený přenos hospodářského rizika z jednoho obchodního partnera na druhého nebo mohou vytvářet výraznou nerovnováhu mezi právy a povinnostmi jednoho obchodního partnera. Některé praktiky mohou být zjevně nekalé, a to i v případě, že se na nich obě strany dohodnou. V zájmu omezení výskytu takovýchto praktik, které mohou nepříznivě ovlivnit životní úroveň zemědělské komunity, by měl být zaveden minimální unijní standard ochrany proti nekalým obchodním praktikám. Přístup spočívající v minimální harmonizaci, který je uplatňován v této směrnici, členským státům umožňuje, aby přijaly nebo ponechaly v platnosti vnitrostátní pravidla, která jdou nad rámec nekalých obchodních praktik uvedených v této směrnici.*

- (2) Od roku 2009 se na fungování potravinového řetězce včetně výskytu nekalých obchodních praktik zaměřily tři publikace Komise (sdělení Komise ze dne 28. října 2009 o lepším fungování potravinového řetězce v Evropě, sdělení Komise ze dne 15. července 2014 o boji proti nekalým obchodním praktikám mezi podniky v rámci potravinového řetězce a zpráva Komise ze dne 9. ledna 2016 o nekalých obchodních praktikách mezi podniky v rámci potravinového řetězce). ■ Komise navrhla žádoucí prvky vnitrostátních a dobrovolných správních rámců pro zacházení s nekalými obchodními praktikami v potravinovém řetězci. Některé z těchto prvků se součástí právního rámce nebo dobrovolných správních režimů v členských státech nestaly, v důsledku čehož zůstávají tyto praktiky i nadále předmětem politické debaty v Unii.
- (3) *V roce 2011 podpořilo fórum na vysoké úrovni pro lepší fungování potravinového řetězce, v jehož čele stojí Komise, soubor zásad osvědčených postupů v oblasti vertikálních vztahů v potravinovém řetězci, na nichž se dohodly organizace zastupující většinu subjektů působících v potravinovém řetězci. Tyto zásady posloužily jako základ iniciativy dodavatelského řetězce, která započala v roce 2013.*

- (4) Evropský parlament vyzval ve svém usnesení ze dne 7. června 2016 o nekalých obchodních praktikách v potravinářském dodavatelském řetězci⁸ Komisi, aby předložila návrh právního rámce Unie proti nekalým obchodním praktikám. Rada ve svých závěrech ze dne 12. prosince 2016 o posílení postavení zemědělců v rámci potravinového řetězce a boji proti nekalým obchodním praktikám vybídla Komisi, aby zavčas provedla posouzení dopadů, ve kterém by za účelem řešení nekalých obchodních praktik zvažila navržení legislativního rámce Unie nebo nelegislativních opatření. Komise vypracovala posouzení dopadů, kterému předcházela otevřená veřejná konzultace a cílené konzultace. ***Kromě toho Komise během legislativního procesu poskytla informace dokládající, že značný podíl celkové hodnoty produkce představují velké subjekty.***

⁸ Úř. věst. C 86, 6.3.2018, s. 40.

- (5) V různých fázích produkce, zpracování, uvádění na trh, distribuce a maloobchodního prodeje ***zemědělských produktů a*** potravinářských výrobků jsou v ***zemědělském*** a potravinovém řetězci aktivní různé subjekty. Tento řetězec je zdaleka nejdůležitějším kanálem, jímž se ***zemědělské produkty a*** potravinářské výrobky dostávají „z farmy na vidličku“. Uvedené subjekty obchodují se ***zemědělskými produkty a*** potravinářskými výrobky, tedy se zemědělskými surovinami, včetně produktů rybolovu a akvakultury, uvedenými na seznamu v příloze I Smlouvy o fungování Evropské unie¹, a² produkty neuvedenými ve zmíněné příloze, ale zpracovanými k ***užití jako potraviny za užití*** produktů v příloze ***uvedených***.
- (6) Ačkoli podnikatelské riziko vyplývá z podstaty všech hospodářských činností, zemědělská produkce je zvláště zatížena nejistotou, protože závisí na biologických procesech a ***je vystavena povětrnostním podmínkám. Tuto nejistotu zvyšuje skutečnost***, že zemědělské produkty a ***potravinářské*** výrobky ve větší či menší míře podléhají rychlé zkáze a jsou sezónní³. V prostředí zemědělské politiky, která je výrazně tržněji orientovaná než v minulosti, se pro subjekty aktivní v ***zemědělském a*** potravinovém řetězci zvýšil⁴ význam ochrany proti nekalým obchodním praktikám.

- (7) *Tyto nekalé obchodní praktiky mohou mít nepříznivý dopad zejména na životní úroveň zemědělské komunity. Tento dopad může být buď přímý, pokud se týká zemědělských výrobců a jejich organizací jakožto dodavatelů, nebo nepřímý spuštěním dominového efektu důsledků nekalých obchodních praktik užívaných v zemědělském a potravinovém řetězci způsobem, který má nepříznivý dopad na primární producenty v tomto řetězci.*
- (8) Většina členských států, byť ne všechny, má zavedena zvláštní vnitrostátní pravidla, která dodavatele chrání proti nekalým obchodním praktikám užívaným ve vztazích mezi podniky v *zemědělském a* potravinovém řetězci. Tam, kde je možné se spolehnout na smluvní právo nebo samoregulační iniciativy, *omezují* obavy z odvetných obchodních opatření proti stěžovateli a *finanční rizika související s napadením těchto praktik* praktickou hodnotu těchto forem nápravy. Některé členské státy, které mají zavedena zvláštní pravidla týkající se nekalých obchodních praktik, proto pověřují jejich prosazováním správní orgány. Pravidla členských států týkající se nekalých obchodních praktik, pakliže existují, se nicméně vyznačují značnou rozdílností.

- (9) Počet a velikost subjektů se v různých fázích **zemědělského a** potravinového řetězce liší. Rozdíly ve vyjednávací síle, **které odpovídají ekonomické závislosti dodavatele na kupujícím, vedou často k tomu, že větší subjekty uplatňují nekalé obchodní praktiky vůči menším subjektům. Dynamický přístup, který se zakládá na relativní velikosti dodavatele a kupujícího z hlediska obratu, by měl subjektům, které ji potřebují nejvíce, poskytovat lepší ochranu proti** nekalým obchodním praktikám. Nekalé obchodní praktiky jsou zvláště škodlivé pro malé a střední podniky působící v **zemědělském a** potravinovém řetězci. **Podniky větší než malé a střední podniky, ale s ročním obratem nepřesahujícím 350 000 000 EUR, by rovněž měly být chráněny proti nekalým obchodním praktikám, aby se zabránilo přenášení nákladů spojených s těmito praktikami na zemědělské výrobce. Zdá se, že dominový efekt dopadající na zemědělské výrobce je zvlášť výrazný v případě podniků s obratem do výše 350 000 000 EUR.** Ochrana zprostředkujících dodavatelů **zemědělských produktů a potravinářských výrobků, včetně zpracovaných produktů, může sloužit rovněž k tomu, aby se zabránilo** odklonu obchodních toků od zemědělských výrobců a jejich sdružení, **jež** zpracované produkty vyrábějí, k nechráněným dodavatelům.

- (10) ***Ochrana poskytovaná touto směrnicí by se měla vztahovat na zemědělské výrobce a fyzické nebo právnické osoby, které dodávají zemědělské produkty a potravinářské výrobky, včetně organizací producentů, at' už uznaných, či nikoli, a sdružení organizací producentů, at' už uznaných, či nikoli, v závislosti na jejich relativní vyjednávací síle. Tyto organizace producentů a sdružení organizací producentů zahrnují družstva. Uvedení*** výrobci a osoby jsou zvláště zranitelní nekalými obchodními praktikami a nejméně schopni překonat je bez negativních účinků na svou ekonomickou životaschopnost. ***Pokud jde o kategorie dodavatelů, jež by měly být podle této směrnice chráněny, je třeba poznamenat, že významná část družstev zřízených zemědělci jsou podniky většími než malé a střední podniky, ale s ročním obrátem nepřesahujícím 350 000 000 EUR.***

- (11) *Tato směrnice by se měla vztahovat na obchody bez ohledu na to, zda jsou prováděny mezi podniky nebo mezi podniky a veřejnými orgány, vzhledem k tomu, že pro veřejné orgány by při nákupu zemědělských produktů a potravinářských výrobků měly platit stejné normy. Tato směrnice by se měla vztahovat na všechny veřejné orgány vystupující jako kupující.*
- (12) *Dodavatelé v Unii by měli být chráněni nejen proti nekalým obchodním praktikám kupujících usazených v témže členském státě jako dodavatel nebo v jiném členském státě než dodavatel, ale i proti nekalým obchodním praktikám kupujících usazených mimo Unii. Touto ochranou by se zabránilo případným nezamýšleným důsledkům, jako je výběr místa usazení na základě použitelných pravidel. Dodavatelé usazení mimo Unii by měli při prodeji zemědělských produktů a potravinářských výrobků do Unie rovněž požívat ochrany proti nekalým obchodním praktikám. Nejenže jsou takoví dodavatelé zranitelní nekalými obchodními praktikami ve stejné míře, ale širší působnost směrnice by mohla rovněž zabránit nezamýšlenému odklonu obchodních toků směrem k nechráněným dodavatelům, který by ohrozil ochranu dodavatelů v Unii.*
- (13) *Do oblasti působnosti této směrnice by měly být zahrnuty také některé doplňkové služby související s prodejem zemědělských produktů a potravinářských výrobků.*

- (14) Tato směrnice by se měla vztahovat na obchodní jednání větších **subjektů vůči subjektům, které mají menší vyjednávací sílu. Vhodným přibližným vyjádřením** relativní vyjednávací síly **je roční obrat jednotlivých subjektů. Toto kritérium je sice jen přibližným vyjádřením, poskytuje však subjektům předvídatelnost ohledně jejich práv a povinností podle této směrnice. Horní hranice by měla zabránit tomu, aby byla ochrana poskytována subjektům, které nejsou zranitelné nebo které jsou mnohem méně zranitelné než jejich menší partneři nebo konkurenti. Tato směrnice proto stanoví kategorie subjektů stanovené na základě obratu, podle nichž je ochrana udělována.**
- (15) Jelikož k nekalým obchodním praktikám může docházet v kterékoli fázi prodeje **zemědělského produktu nebo** potravinářského výrobku, ■ před prodejem, během něj i po něm, měly by členské státy zajistit, aby se tato směrnice na takové praktiky vztahovala, ať k nim dochází kdykoli.

- (16) Při rozhodování o tom, zda je konkrétní obchodní praktika považována za nekalou, je důležité snížit riziko omezení používání spravedlivých a užitek přinášejících dohod sjednaných mezi stranami. Je proto vhodné rozlišovat mezi praktikami, jež jsou jasně a jednoznačně stanoveny ve smlouvách o dodávkách mezi stranami **nebo v následných dohodách** mezi stranami, a praktikami, k nimž dochází po zahájení obchodu, aniž by byly **předem** sjednány, aby tak byly zakázány pouze jednostranné a retroaktivní změny těchto jasných a jednoznačných ustanovení smluv o dodávkách. Některé obchodní praktiky jsou nicméně považovány za nekalé ze své podstaty a neměly by být předmětem smluvní svobody stran ■ .
- (17) *Pozdní platby za zemědělské produkty a potravinářské výrobky, včetně pozdních plateb za produkty podléhající rychlé zkáze, a zrušení objednávek produktů podléhajících rychlé zkáze v krátkém časovém předstihu má na ekonomickou životaschopnost dodavatele nepříznivý dopad bez vyvažujících přínosů. Takové praktiky by proto měly být zakázány. V této souvislosti je vhodné stanovit pro účely této směrnice definici zemědělských produktů a potravinářských výrobků podléhajících rychlé zkáze. Definice použité v aktech Unie týkajících se potravinového práva sledují jiné cíle, jako jsou zdraví a bezpečnost potravin, a nejsou proto pro účely této směrnice vhodné. Produkt by měl být považován za produkt podléhající rychlé zkáze, pokud lze očekávat, že se stane nevhodným k prodeji v průběhu 30 dní od posledního kroku v rámci sklizně, výroby či zpracování dodavatelem, bez ohledu na to, zda je produkt po prodeji dále zpracováván a zda je s ním po prodeji nakládáno v souladu s jinými pravidly, zejména pravidly v oblasti bezpečnosti potravin.*

Produkty podléhající rychlé zkáze se obvykle používají nebo prodávají urychleně. Platby za produkty podléhající rychlé zkáze, které jsou provedeny později než 30 dnů po dodání, nebo 30 dnů po uplynutí dohodnuté dodací lhůty, jsou-li produkty dodávány pravidelně, či 30 dnů po dni stanovení splatné částky, nejsou s poctivým obchodováním slučitelné. V zájmu poskytnutí zvýšené ochrany zemědělcům a jejich likviditě by dodavatelé jiných zemědělských produktů a potravinářských výrobků neměli být v případě, že jsou produkty a výrobky dodávány pravidelně, nuceni čekat na platbu déle než 60 dnů po dodání, nebo 60 dnů po uplynutí dohodnuté dodací lhůty, jsou-li produkty a výrobky dodávány pravidelně, či 60 dnů po dni stanovení splatné částky. Tato omezení by se měla vztahovat pouze na platby týkající se prodeje zemědělských produktů a potravinářských výrobků, a nikoli na jiné platby, jako jsou doplňkové platby družstva jeho členům.

V souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/7/EU⁹ by mělo být rovněž možné pro účely této směrnice považovat za den stanovení splatné částky pro dohodnutou dodací lhůtu den vystavení faktury, nebo den jejího obdržení kupujícím.

⁹ *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/7/EU ze dne 16. února 2011 o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích (Úř. věst. L 48, 23.2.2011, s. 1).*

- (18) *Ustanovení této směrnice o pozdních platbách jsou zvláštními pravidly pro zemědělské a potravinářské odvětví k ustanovením o dobách splatnosti stanoveným ve směrnici 2011/7/EU. Ustanoveními této směrnice o pozdních platbách by neměla být dotčena ustanovení o sdílení hodnoty ve smyslu článku 172a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013¹⁰. V zájmu zajištění hladkého fungování školního projektu podle článku 23 nařízení (EU) č. 1308/2013 by se ustanovení o pozdních platbách uvedená v této směrnici neměla vztahovat na platby, jež kupující (tedy žadatel o podporu) vyplatil dodavateli v rámci školního projektu. S ohledem na výzvu, kterou pro veřejné subjekty poskytující zdravotní péči představuje stanovení priorit zdravotní péče tak, aby byla zajištěna vyváženost mezi potřebami jednotlivých pacientů a finančními zdroji, by se tato ustanovení neměla vztahovat ani na veřejné subjekty poskytující zdravotní péči ve smyslu čl. 4 odst. 4 písm. b) směrnice 2011/7/EU.*

¹⁰ *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 671).*

- (19) *Zvláštní postavení mají hrozny a částečně zkvašený hroznový mošt pro výrobu vína, jelikož hrozny se během roku sklízají pouze po velice omezenou dobu, ale používají se pro výrobu vína, které bude v některých případech prodáno až o mnoho let později. Aby se tato specifická situace vyřešila, vypracovávají organizace producentů a mezioborové organizace tradičně standardní smlouvy o dodávkách těchto produktů. Tyto standardní smlouvy stanoví konkrétní platební lhůty se splátkami. Jelikož tyto standardní smlouvy používají dodavatelé a kupující pro účely víceletých ujednání, nejenže poskytují zemědělským výrobcům jistotu dlouhodobých obchodních vztahů, ale přispívají i ke stabilitě dodavatelského řetězce. Pokud byly tyto standardní smlouvy vypracovány uznanou organizací producentů, mezioborovou organizací nebo sdružením organizací producentů a byly členským státem učiněny závaznými podle článku 164 nařízení (EU) č. 1308/2013 před 1. lednem 2019 nebo pokud je platnost tohoto rozšíření působnosti standardních smluv členským státem obnovena bez jakýchkoli výraznějších změn platebních podmínek v neprospěch dodavatelů hroznů a částečně zkvašeného hroznového moštu, ustanovení této směrnice o pozdních platbách by se na dodavatele hroznů a částečně zkvašeného hroznového moštu pro výrobu vína a na jejich přímé kupující vztahovat neměla. Členské státy jsou podle čl. 164 odst. 6 nařízení (EU) č. 1308/2013 povinny příslušné dohody uznaných organizací producentů, mezioborových organizací a sdružení organizací producentů oznámit Komisi.*

- (20) *Oznámení o zrušení objednávek produktů podléhajících rychlé zkáze učiněná ve lhůtě kratší než 30 dnů by měla být považována za nekalou praxi, neboť dodavatel by nebyl schopen nalézt pro tyto produkty alternativní odbytiště. U produktů v některých odvětvích by však mohly dodavatelům ponechávat dostatek času na to, aby dané produkty prodali někde jinde nebo je použili sami, i kratší lhůty pro zrušení objednávek. Členské státy by proto měly mít možnost stanovit u těchto odvětví v náležitě odůvodněných případech kratší lhůty pro zrušení objednávek.*
- (21) *Silnější kupující by neměli jednostranně měnit dohodnuté smluvní podmínky, například vyřazením produktů, na něž se vztahuje smlouva o dodávkách, z nabídky. Toto pravidlo by se však nemělo týkat situací, kdy existuje mezi dodavatelem a kupujícím dohoda, která výslovně stanoví, že kupující může s ohledem na budoucí objednávky specifikovat konkrétní prvek obchodu později. To by se mohlo týkat například objednávaného množství. Není nutné, aby byla v určitém okamžiku uzavřena dohoda upravující všechny aspekty obchodu mezi dodavatelem a kupujícím.*
- (22) *Dodavatelé a kupující zemědělských produktů a potravinářských výrobků by měli být schopni svobodně sjednávat podmínky prodeje, včetně cen. Tato jednání se týkají rovněž plateb za služby, jež kupující poskytne dodavateli, jako je zařazení produktů do nabídky, uvádění na trh a propagace. Pokud však kupující dodavateli účtuje platby, které nesouvisí s konkrétním prodejem, měla by být tato praxe považována za nekalou a měla by být podle této směrnice zakázána.*

- (23) *Neměla by sice být stanovena povinnost používat písemné smlouvy, avšak používání písemných smluv v zemědělském a potravinovém řetězci by mohlo napomoci k tomu, aby se zabránilo některým nekalým obchodním praktikám. Z tohoto důvodu a v zájmu ochrany dodavatelů proti těmto nekalým praktikám by proto měli mít dodavatelé nebo jejich sdružení právo požádat o písemné potvrzení podmínek smlouvy o dodávkách, pokud již byly dohodnuty. V případech, kdy kupující odmítne písemně potvrdit podmínky smlouvy o dodávkách, by se takové jednání mělo považovat za nekalou obchodní praktiku a mělo by být zakázáno. Členské státy by kromě toho mohly určit, sdílet a prosazovat osvědčené postupy týkající se uzavírání dlouhodobých smluv zaměřené na posílení vyjednávací pozice producentů v zemědělském a potravinovém řetězci.*
- (24) *Tato směrnice neharmonizuje pravidla týkající se důkazního břemene, jež mají být uplatňována v řízení před vnitrostátními donucovacími orgány, a neharmonizuje ani definici smluv o dodávkách. Příslušná pravidla týkající se důkazního břemene a definice smluv o dodávkách jsou proto stanovena vnitrostátním právem členských států.*

- (25) *Podle této směrnice by dodavatelé měli mít možnost podávat proti některým nekalým obchodním praktikám stížnosti. Odvetná obchodní opatření kupujících proti dodavatelům vykonávajícím svá práva, například vyřazení produktů z nabídky, snížení objednávaného množství produktů nebo zastavení poskytování některých služeb dodavateli, jako je uvádění jeho produktů na trh nebo jejich propagace, jež kupující použije nebo jejichž použitím hrozí, by měla být zakázána a považována za nekalou obchodní praktiku.*
- (26) *Náklady na skladování nebo vystavení zemědělských produktů a potravinářských výrobků, jejich zařazení do nabídky nebo jejich dodání na trh obvykle hradí kupující. Proto by mělo být podle této směrnice zakázáno účtovat dodavateli za tyto služby platbu uhrazenou kupujícím nebo třetí straně, pokud tato platba nebyla jasně a jednoznačně dohodnuta při uzavírání smlouvy o dodávkách nebo v následné dohodě mezi kupujícím a dodavatelem. Pokud je tato platba dohodnuta, měla by být její výše založena na objektivních a přiměřených odhadech.*
- (27) *Aby byly příspěvky dodavatele k nákladům na propagaci zemědělských produktů a potravinářských výrobků, jejich uvádění na trh nebo reklamu na ně, včetně propagačního vystavování v obchodech a prodejních kampaních, považovány za poctivé, měly by být jasně a jednoznačně dohodnuty při uzavírání smlouvy o dodávkách nebo v následné dohodě mezi kupujícím a dodavatelem. V opačném případě by měly být podle této směrnice zakázány. Pokud je tento příspěvek dohodnut, měla by být jeho výše založena na objektivních a přiměřených odhadech.*

- (28) Za účelem zajištění účinného prosazování zákazů stanovených v této směrnici **by členské státy měly určit příslušné donucovací orgány**. Tyto orgány by měly být schopny konat z vlastního podnětu nebo na základě stížností stran postižených nekalými obchodními praktikami v *zemědělském a potravinovém řetězci, stížností od oznamovatelů nebo anonymních stížností*. Donucovací orgán by mohl shledat, že *neexistují dostatečné důvody pro uznání stížnosti*. Nedostatečné důvody by mohly být shledány i v důsledku *administrativních priorit*. Pokud donucovací orgán zjistí, že *nebude schopen se stížností přednostně zabývat*, měl by o tom *stěžovatele informovat a uvést příslušné důvody*. Pokud stěžovatel z obavy z odvetných obchodních opatření požádá, aby jeho totožnost zůstala utajena, měly by donucovací orgány členských států **učinit vhodná opatření**.
- (29) *Má-li členský stát více než jeden donucovací orgán, měl by určit jednotné kontaktní místo, aby usnadnil účinnou spolupráci mezi donucovacími orgány navzájem a s Komisí.*
- (30) *Dodavatelé by mohli vnímat jako snadnější, například z jazykových důvodů, podání stížnosti donucovacímu orgánu svého vlastního členského státu. Z hlediska prosazování pravidel by však mohlo být efektivnější podat žádost donucovacímu orgánu členského státu, v němž je usazen kupující. Dodavatelé by měli mít možnost zvolit si orgán, jemuž chtějí stížnost podat.*

- (31) Stížnosti organizací producentů, ***jinych organizací dodavatelů a*** sdružení těchto organizací, ***včetně zastupujících organizací***, mohou sloužit k ochraně totožnosti jednotlivých členů organizace, kteří ■ se domnívají, že se stali oběťmi nekalých obchodních praktik. ***Právo podat na žádost dodavatele a v jeho zájmu stížnost by měly mít i jiné organizace s legitimním zájmem na zastupování dodavatelů, pokud jsou tyto organizace nezávislými neziskovými právníckými osobami.*** Donucovací orgány členských států by proto měly mít možnost přijímat stížnosti těchto subjektů a konat na jejich základě a zároveň chránit procesní práva ***kupujícího***.
- (32) ***Za účelem zajištění účinného prosazování zákazu nekalých obchodních praktik by určené donucovací orgány měly mít potřebné zdroje a odborné znalosti.***
- (33) Donucovací orgány členských států by měly mít nezbytné pravomoci a ***odborné znalosti k provádění šetření. Zmocnění orgánů neznamenuje, že jsou povinny tyto pravomoci využít v každém jednotlivém šetření, které provedou. Pravomoci donucovacích orgánů by jim měly například*** umožnit účinně shromažďovat věcné informace a případně nařídít ukončení zakázané praxe.

- (34) Existence odrazujícího prostředku, jako je pravomoc ukládat ***pokuty a jiné stejně účinné sankce*** a zveřejnit výsledky šetření, ***včetně informací o kupujících, kteří se daného porušení pravidel dopustili, nebo pravomoc zahájit řízení o uložení těchto pokut a jiných stejně účinných sankcí, například u soudů***, může povzbudit ke změnám chování a vést k řešení sporů mezi stranami ještě před zahájením soudního řízení, a proto by takové prostředky měly být součástí pravomocí donucovacích orgánů. ***Pokuty mohou být zvláště účinné a odrazující. Donucovací orgán by však měl mít možnost rozhodnout v každém šetření, jakou ze svých pravomocí použije a zda uloží pokutu nebo jinou stejně účinnou sankci nebo zda zahájí řízení o jejich uložení.***

- (35) *Výkon pravomocí, které jsou podle této směrnice svěřeny donucovacím orgánům, by měl podléhat vhodným zárukám, které splňují standardy obecných zásad práva Unie a Listiny základních práv Evropské unie, v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie, včetně respektování práv kupujícího na obhajobu.*
- (36) Komise a donucovací orgány členských států by měly úzce spolupracovat, aby zajistily společný přístup k uplatňování pravidel stanovených v této směrnici. Donucovací orgány by si zejména měly poskytovat vzájemnou pomoc, například v podobě sdílení informací a spolupráce při šetřeních, jež mají přeshraniční rozměr.
- (37) Pro usnadnění účinného prosazování pravidel by Komise měla pomáhat organizovat *pravidelná* setkání donucovacích orgánů členských států, na nichž mohou sdílet relevantní informace, *osvědčené postupy, informace o novém vývoji, postupy v oblasti prosazování pravidel a doporučení ohledně uplatňování ustanovení této směrnice* . ■

- (38) *Pro usnadnění těchto výměn* by Komise měla zřídit veřejné internetové stránky, *které budou obsahovat odkazy na vnitrostátní donucovací orgány, včetně informací o vnitrostátních předpisech provádějících tuto směrnici.*

I

- (39) Jelikož většina členských států již vnitrostátní pravidla týkající se nekalých obchodních praktik má, byť rozdílná, je vhodné použít pro zavedení minimálního standardu ochrany podle práva Unie směrnici. To by mělo členským státům umožnit začlenit příslušná pravidla do jejich vnitrostátního právního řádu tak, aby *mohly být zavedeny* soudržné *režimy*. Členským státům by nemělo být bráněno v tom, aby na svém území *ponechaly v platnosti nebo zavedly* přísnější vnitrostátní *pravidla zajišťující vyšší úroveň ochrany* proti nekalým obchodním praktikám ve vztazích mezi podniky v *zemědělském a potravinovém řetězci*, v mezích práva Unie použitelného v oblasti fungování vnitřního trhu a *za podmínky, že jsou tato pravidla přiměřená.*

- (40) *Členské státy by rovněž měly mít možnost ponechat v platnosti nebo zavést vnitrostátní pravidla zaměřená na boj proti nekalým obchodním praktikám, které do oblasti působnosti této směrnice nespádají, v mezích práva Unie použitelného v oblasti fungování vnitřního trhu a za podmínky, že jsou tato pravidla přiměřená. Tato vnitrostátní pravidla by mohla překračovat rámec této směrnice, například pokud jde o velikost kupujících a dodavatelů, ochranu kupujících, rozsah produktů a rozsah služeb. Tato vnitrostátní pravidla by mohla překračovat rámec zakázaných nekalých obchodních praktik uvedených v této směrnici rovněž z hlediska jejich počtu a druhu.*
- (41) *Tato vnitrostátní pravidla by platila současně s dobrovolnými správními opatřeními, jako jsou vnitrostátní kodexy chování nebo iniciativa dodavatelského řetězce. Využívání dobrovolného alternativního řešení sporů mezi dodavateli a kupujícími by mělo být výslovně podporováno, aniž je dotčeno právo dodavatele podat stížnost nebo se obrátit na civilní soudy.*

- (42) Komise by měla mít přehled o provádění této směrnice v členských státech. Kromě toho by Komise měla být schopna posoudit účinnost této směrnice. Donucovací orgány členských států by za tímto účelem měly Komisi předkládat výroční zprávy. ***Tyto zprávy by měly poskytovat kvantitativní a kvalitativní informace o stížnostech, šetřeních a přijatých rozhodnutích, pokud existují. Za účelem*** zajištění jednotných podmínek k provedení oznamovací povinnosti by Komisi měly být svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011¹¹.
- (43) V zájmu účinného provádění politiky týkající se nekalých obchodních praktik ve vztazích mezi podniky v ***zemědělském a potravinovém řetězci*** by Komise měla uplatňování této směrnice přezkoumat a předložit zprávu Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. ***V rámci tohoto přezkumu by se měla posoudit zejména účinnost vnitrostátních opatření zaměřených na boj proti nekalým obchodním praktikám v zemědělském a potravinovém řetězci a účinnost spolupráce mezi donucovacími orgány.*** Přezkum by měl rovněž věnovat zvláštní pozornost tomu, zda by – vedle ochrany ■ dodavatelů – v budoucnu byla odůvodněná ochrana ■ kupujících ***zemědělských produktů a potravinářských výrobků*** v dodavatelském řetězci. ***K této zprávě by měly být, bude-li to vhodné, připojeny legislativní návrhy.***

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

(44) *Jelikož cíle této směrnice, totiž stanovení minimálního unijního standardu ochrany harmonizací rozdílných opatření členských států, pokud jde o nekalé obchodní praktiky, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jej, z důvodu jejich rozsahu a účinků, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle,*

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. ***S cílem bojovat proti praktikám, které se výrazně odchyľují od zásad poctivého obchodního styku, jsou v rozporu s dobrou vírou a poctivým jednáním a jsou jednostranně vnuceny jedním obchodním partnerem druhému, tato*** směrnice stanoví minimální seznam zakázaných nekalých obchodních praktik ve vztazích mezi kupujícími a dodavateli v ***zemědělském a*** potravinovém řetězci, minimální pravidla pro prosazování těchto zákazů a opatření pro koordinaci mezi donucovacími orgány.

2. Tato směrnice se vztahuje na některé nekalé obchodní praktiky, k nimž dochází v souvislosti s prodejem *zemědělských produktů a potravinářských výrobků*:

- a) *dodavateli, jejichž roční obrat nepřesahuje 2 000 000 EUR, kupujícím, jejichž roční obrat přesahuje 2 000 000 EUR;*
- b) *dodavateli, jejichž roční obrat přesahuje 2 000 000 EUR, ale nepřesahuje 10 000 000 EUR, kupujícím, jejichž roční obrat přesahuje 10 000 000 EUR;*
- c) *dodavateli, jejichž roční obrat přesahuje 10 000 000 EUR, ale nepřesahuje 50 000 000 EUR, kupujícím, jejichž roční obrat přesahuje 50 000 000 EUR;*
- d) *dodavateli, jejichž roční obrat přesahuje 50 000 000 EUR, ale nepřesahuje 150 000 000 EUR, kupujícím, jejichž roční obrat přesahuje 150 000 000 EUR;*
- e) *dodavateli, jejichž roční obrat přesahuje 150 000 000 EUR, ale nepřesahuje 350 000 000 EUR, kupujícím, jejichž roční obrat přesahuje 350 000 000 EUR.*

Roční obrat dodavatelů a kupujících uvedený v prvním pododstavci písm. a) až e) musí být chápán v souladu s příslušnými částmi přílohy doporučení Komise 2003/361/ES¹², a zejména jejích článků 3, 4 a 6, včetně definic „nezávislého podniku“, „partnerského podniku“, „propojeného podniku“ a jiných věcí týkajících se obratu.

Odchylně od prvního pododstavce se tato směrnice vztahuje na prodej zemědělských produktů a potravinářských výrobků dodavateli, jejichž roční obrat nepřesahuje 350 000 000 EUR, všem kupujícím, kteří jsou veřejnými orgány.

Tato směrnice se vztahuje na prodeje, při nichž jsou dodavatel, kupující, nebo oba usazení v Unii.

Tato směrnice se vztahuje rovněž na služby v rozsahu, v jakém jsou výslovně uvedeny v článku 3, poskytované dodavateli kupujícím.

Tato směrnice se nevztahuje na dohody mezi dodavateli a spotřebiteli.

¹² *Doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků a malých a středních podniků (Úř. věst. L 124, 20.5.2003, s. 36).*

3. Tato směrnice ***se vztahuje*** na smlouvy o dodávkách uzavřené po dni použitelnosti předpisů, jimiž se tato směrnice provádí ve vnitrostátním právu, v souladu s čl. 13 odst. 1 druhým pododstavcem.
4. ***Smlouvy o dodávkách uzavřené přede dnem vyhlášení předpisů provádějících tuto směrnici ve vnitrostátním právu se uvedou do souladu s touto směrnicí nejpozději dvanáct měsíců po tomto dni vyhlášení.***

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- 1) „**zemědělskými produkty a** potravinářskými výrobky“ produkty uvedené na seznamu v příloze I Smlouvy o fungování Evropské unie ■ , jakož i produkty neuvedené na seznamu v dotyčné příloze, ale zpracované **pro použití jako potraviny za užití** produktů **uvedených ve zmíněné příloze**;
- 2) „kupujícím“ fyzická nebo právnická osoba, **bez ohledu na místo svého usazení, nebo veřejný orgán** v Unii, které kupují **zemědělské produkty a** potravinářské výrobky ■ ; pojem „kupující“ může zahrnovat skupinu takových fyzických a právnických osob;
- 3) „**veřejným orgánem**“ **celostátní, regionální nebo místní orgány, veřejnoprávní subjekty či sdružení tvořená jedním nebo více takovými orgány či jedním nebo více takovými veřejnoprávními subjekty**;
- 4) „dodavatelem“ zemědělský výrobce nebo fyzická či právnická osoba, bez ohledu na místo svého usazení, kteří prodávají **zemědělské produkty a** potravinářské výrobky; pojem „dodavatel“ může zahrnovat skupinu takových zemědělských výrobců nebo skupinu takových fyzických a právnických osob, jako jsou organizace producentů, **organizace dodavatelů** a sdružení **těchto** organizací;

■
- 5) „**zemědělskými produkty a** potravinářskými výrobky podléhajícími rychlé zkáze“ **zemědělské produkty a** potravinářské výrobky, které **by se ze své podstaty či ve své fázi zpracování mohly stát nevhodnými k prodeji v průběhu 30 dní od sklizně, výroby či zpracování**.

Článek 3

Zákaz nekalých obchodních praktik

1. Členské státy zajistí, aby byly zakázány *alespoň všechny* tyto *nekalé* obchodní praktiky:
 - a) kupující zaplatí dodavateli ■ :
 - i) *v případě, že smlouva o dodávkách stanoví pravidelnou dodávku produktů:*
 - *za zemědělské produkty a potravinářské výrobky podléhající rychlé zkáze, později než 30 dnů po uplynutí dohodnuté dodací lhůty, v níž byly dodávky uskutečněny, nebo později než 30 dnů po dni stanovení splatné částky pro danou dodací lhůtu, podle toho, co nastane později;*
 - *za jiné zemědělské produkty a potravinářské výrobky, později než 60 dnů po uplynutí dohodnuté dodací lhůty, v níž byly dodávky uskutečněny, nebo později než 60 dnů po dni stanovení splatné částky pro danou dodací lhůtu, podle toho, co nastane později;*
 - *pro účely dob splatnosti uvedených v tomto bodě se má za to, že dohodnuté dodací lhůty v žádném případě nepřesahují jeden měsíc;*

ii) v případě, že smlouva o dodávkách nestanoví pravidelnou dodávku produktů:

- za zemědělské produkty a potravinářské výrobky podléhající rychlé zkáze, později než 30 dnů po dni dodání, nebo později než 30 dnů po dni stanovení splatné částky, podle toho, co nastane později;*
- za jiné zemědělské produkty a potravinářské výrobky, později než 60 dnů po dni dodání, nebo později než 60 dnů po dni stanovení splatné částky, podle toho, co nastane později.*

Bez ohledu na body i) a ii), pokud kupující stanoví splatnou částku:

- lhůty splatnosti uvedené v bodě i) začnou běžet od uplynutí dohodnuté dodací lhůty, v níž byly dodávky uskutečněny, a*
- lhůty splatnosti uvedené v bodě ii) začnou běžet ode dne dodání;*

- b) kupující zruší objednávky *zemědělských produktů a* potravinářských výrobků podléhajících rychlé zkáze v tak krátkém časovém předstihu, že od dodavatele nelze rozumně očekávat, že nalezne alternativu, jak tyto produkty a výrobky uvést na trh nebo použít; za *krátký časový předstih se vždy považuje předstih kratší než 30 dnů, přičemž členské státy mohou u specifických odvětví v náležitě odůvodněných případech stanovit lhůty kratší než 30 dnů;*

- c) kupující jednostranně **■** změni podmínky smlouvy o dodávkách *zemědělských produktů a potravinářských výrobků* týkající se četnosti, *způsobu, místa,* načasování nebo objemu zásobování či dodávek, norem jakosti, *platebních podmínek* nebo cen *či podmínky poskytování služeb v rozsahu, v jakém jsou tyto služby výslovně uvedeny v odstavci 2;*
- d) *kupující od dodavatele vyžaduje platby, které nesouvisejí s prodejem zemědělských produktů a potravinářských výrobků dodavatele;*
- e) *kupující po dodavateli vyžaduje, aby zaplatil za zhoršení jakosti, ztrátu či zhoršení jakosti i ztrátu zemědělských produktů a potravinářských výrobků, k nimž dojde v prostorách kupujícího nebo poté, co na kupujícího přešlo vlastnictví, a jež nebyly způsobeny nedbalostí ani pochybením dodavatele;*
- f) *kupující odmítne písemně potvrdit podmínky smlouvy o dodávkách mezi kupujícím a dodavatelem, o jejichž písemné potvrzení dodavatel požádal; to neplatí v případě smlouvy o dodávkách týkající se produktů, jež mají být dodány členem organizace producentů, včetně družstva, organizaci producentů, jíž je dodavatel členem, pokud stanovy dané organizace producentů nebo pravidla a rozhodnutí stanovená v rámci nebo podle těchto stanov obsahují ustanovení, která mají podobné účinky jako podmínky smlouvy o dodávkách;*

- g) kupující neoprávněně získá, využije nebo zpřístupní obchodní tajemství dodavatele ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/943¹³;*
- h) kupující hrozí dodavateli odvetnými obchodními opatřeními nebo je provádí v případě, že dodavatel uplatňuje svá smluvní či zákonná práva, a to i podáním stížnosti u donucovacích orgánů nebo spoluprací s donucovacími orgány během šetření;*
- i) kupující vyžaduje od dodavatele odškodnění za náklady spojené s prošetřením stížností zákazníků týkajících se prodeje produktů dodavatele, aniž by se dodavatel dopustil nedbalosti či pochybení.*

Zákazem uvedeným v prvním pododstavci písm. a) nejsou dotčeny:

- důsledky opožděných plateb a prostředky nápravy stanovené ve směrnici 2011/7/EU, které se odchylně od dob splatnosti stanovených v uvedené směrnici použijí na základě dob splatnosti stanovených v této směrnici,*
- možnost, aby se kupující a dodavatel dohodli na ustanovení o sdílení hodnoty ve smyslu článku 172a nařízení (EU) č. 1308/2013.*

¹³ *Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/943 ze dne 8. června 2016 o ochraně nezveřejněného know-how a obchodních informací (obchodního tajemství) před jejich neoprávněným získáním, využitím a zpřístupněním (Úř. věst. L 157, 15.6.2016, s. 1).*

Zákazem uvedeným v prvním pododstavci písm. a) nejsou dotčeny platby:

- *provedené kupujícím dodavateli v rámci školního projektu podle článku 23 nařízení (EU) č. 1308/2013;*
- *provedené veřejnými subjekty poskytujícími zdravotní péči ve smyslu čl. 4 odst. 4 písm. b) směrnice 2011/7/EU;*
- *na základě smluv o dodávkách mezi dodavateli hroznů nebo částečně zkvašeného hroznového moštu pro výrobu vína a jejich přímými kupujícími:*
 - i) *pokud jsou konkrétní platební podmínky týkající se prodeje obsaženy ve standardních smlouvách, jež byly členským státem učiněny závaznými podle článku 164 nařízení (EU) č. 1308/2013 před 1. lednem 2019, je-li platnost tohoto rozšíření působnosti standardních smluv členskými státy obnovena od uvedeného dne bez jakýchkoli výraznějších změn platebních podmínek v neprospěch dodavatelů hroznů nebo částečně zkvašeného hroznového moštu, a*
 - ii) *pokud jsou smlouvy mezi dodavateli hroznů nebo částečně zkvašeného hroznového moštu pro výrobu vína a jejich přímými kupujícími víceleté nebo se stanou víceletými.*

2. Členské státy zajistí, aby byly zakázány alespoň všechny tyto obchodní praktiky, *ledaže byly již dříve* jasné a jednoznačně sjednány **ve** smlouvě o dodávkách *nebo v následné dohodě mezi dodavatelem a kupujícím*:
- a) kupující vrátí neprodané *zemědělské produkty a* potravinářské výrobky dodavateli, *aniž by mu za tyto neprodané produkty a výrobky, za jejich odstranění nebo za obojí zaplatil*;
 - b) **■** dodavateli *je naúčtována* platba, již je podmíněno skladování nebo vystavení *jeho zemědělských produktů a* potravinářských výrobků, jejich zařazení do nabídky **■** nebo jejich dodání na trh;
 - c) *kupující od* dodavatele vyžaduje, *aby zcela nebo zčásti uhradil všechny náklady jakýchkoli slev na zemědělské produkty a* potravinářské výrobky prodávané kupujícím *v rámci propagace*;
 - d) *kupující od* dodavatele vyžaduje, *aby zaplatil za reklamu na zemědělské produkty a* potravinářské výrobky poskytnutou kupujícím;
 - e) *kupující od* dodavatele vyžaduje, *aby zaplatil* za uvedení *zemědělských produktů a* potravinářských výrobků na trh kupujícím;
 - f) *kupující naúčtuje dodavateli platbu za pracovníky zajišťující úpravu prostor využívaných pro prodej zemědělských produktů a* potravinářských výrobků *dodavatele*.

Členské státy zajistí, aby byla obchodní praktika uvedená v prvním pododstavci písm. c) zakázána, ledaže kupující před zahájením propagace, již sám inicioval, upřesní dobu propagace a očekávané množství *zemědělských produktů a* potravinářských výrobků, jež mají být objednány za *sníženou cenu*.

3. Požaduje-li kupující platbu za situací uvedených v odst. 2 prvním pododstavci písm. b), c), d), **e) nebo f)**, poskytne dodavateli na jeho žádost **písemný** odhad jednotkových nebo případně celkových **plateb**, a pokud jde o situace uvedené v odst. 2 prvním pododstavci písm. b), d), **e) a f)**, rovněž **písemný** odhad nákladů a podklad, na jehož základě k **takovému** odhadu dospěl.
4. Členské státy zajistí, aby zakazy stanovené v odstavcích 1 a 2 byly mandatorními ustanoveními, jež se použijí na jakoukoli situaci spadající do oblasti působnosti těchto zakazů bez ohledu na právo, kterým se jinak smlouva o dodávkách mezi stranami řídí.

Článek 4

Určené donucovací orgány

1. Každý členský stát určí **jeden nebo více orgánů** k prosazování zakazů stanovených v článku 3 na vnitrostátní úrovni (dále jen „donucovací orgán“) a **informuje Komisi o tomto určení**.
2. **Pokud členský stát určí na svém území více než jeden donucovací orgán, určí jednotné kontaktní místo pro spolupráci mezi donucovacími orgány navzájem i pro spolupráci s Komisí.**

Článek 5

Stížnosti a důvěrnost

1. Dodavatel **může** podat stížnost ***bud' donucovacímu orgánu členského státu, v němž je usazen, nebo*** donucovacímu orgánu členského státu, v němž je usazen kupující podezřelý ze zakázané obchodní praktiky. ***Donucovací orgán, jemuž byla stížnost podána, musí mít pravomoc vymáhat zákazy stanovené v článku 3.***
2. Organizace producentů, ***jiné organizace dodavatelů a*** sdružení ***těchto*** organizací mají právo podat na ***žádost jednoho nebo více svých členů nebo případně na žádost jednoho nebo více členů svých členských organizací*** stížnost, pokud se tyto členové domnívají, že se stali oběťmi zakázané obchodní praktiky. ***Právo podat na žádost dodavatele a v jeho zájmu stížnost mají i jiné organizace s legitimním zájmem na zastupování dodavatelů, pokud jsou tyto organizace nezávislými neziskovými právníckými osobami.***

3. *Členské státy zajistí, aby donucovací orgán přijal v případě, že o to stěžovatel požádá, nezbytná opatření k náležité ochraně totožnosti stěžovatele nebo členů nebo dodavatelů uvedených v odstavci 2 a k náležité ochraně jakýchkoli dalších informací, [] ohledně nichž má stěžovatel za to, že by jejich zpřístupnění poškodilo zájmy stěžovatele nebo uvedených členů nebo dodavatelů. Stěžovatel označí veškeré informace, [] u nichž žádá o zachování důvěrnosti.*
4. *Členské státy zajistí, aby donucovací orgán, který obdrží stížnost, v přiměřené lhůtě po jejím obdržení informoval stěžovatele o tom, jaké kroky hodlá v návaznosti na danou stížnost uskutečnit.*

5. ***Členské státy zajistí, aby donucovací orgán v případě, že se domnívá, že pro uznání stížnosti neexistují dostatečné důvody, sdělil stěžovateli v přiměřené lhůtě po obdržení stížnosti důvody, které ho k tomu vedou.***
6. ***Členské státy zajistí, aby v případě, že se donucovací orgán domnívá, že pro uznání stížnosti existují dostatečné důvody, v přiměřené lhůtě zahájil, provedl a ukončil její šetření.***
7. ***Členské státy zajistí, aby donucovací orgán v případě, že zjistí, že kupující porušil zákazy uvedené v článku 3, nařídil kupujícímu zakázanou obchodní praktiku ukončit.***

Článek 6

Pravomoci donucovacích orgánů

1. Členské státy zajistí, aby *každý z jejich donucovacích orgánů měl zdroje a odborné znalosti nezbytné k plnění svých povinností*, a svěří mu tyto pravomoci:
 - a) *pravomoc* zahájit a provádět šetření z vlastního podnětu nebo na základě stížnosti;
 - b) *pravomoc* požadovat od kupujících a dodavatelů, aby poskytli všechny informace nezbytné pro provedení šetření zakázaných obchodních praktik;
 - c) *pravomoc provádět v rámci svého šetření neohlášené inspekce na místě v souladu s vnitrostátními pravidly a postupy*;

- d) **pravomoc** přijímat rozhodnutí, v nichž **konstatuje** porušení zákazů stanovených v článku 3 a **nařizuje** kupujícímu, aby zakázanou obchodní praktiku ukončil; orgán se může zdržet přijetí jakéhokoli takového rozhodnutí, pokud by hrozilo odhalení totožnosti stěžovatele nebo zpřístupnění jakýchkoli jiných informací, jež by podle stěžovatele poškodilo jeho zájmy, a pokud stěžovatel tyto informace označil v souladu s čl. 5 odst. 3;
- e) **pravomoc uložit porušiteli pokuty a jiné stejně účinné sankce či zahájit řízení za účelem jejich uložení, včetně řízení o předběžném opatření, v souladu s vnitrostátními pravidly a postupy;**
- f) **pravomoc pravidelně zveřejňovat svá rozhodnutí přijatá podle písmen d) a e).**

Sankce uvedené v prvním pododstavci písm. e) musí být účinné, přiměřené a odrazující s přihlédnutím k povaze, době trvání, opakování a závažnosti porušení.

I

2. **Členské státy zajistí, aby výkon pravomocí uvedených v odstavci 1 podléhal vhodným zárukám, pokud jde o právo na obhajobu, v souladu s obecnými zásadami práva Unie a Listinou základních práv Evropské unie, a to i v případě, že stěžovatel požádá o důvěrné nakládání s informacemi podle čl. 5 odst. 3.**

Článek 7

Alternativní řešení sporů

Aniž je dotčeno právo dodavatelů podávat stížnosti podle článku 5 a pravomoci donucovacích orgánů podle článku 6, mohou členské státy podporovat dobrovolné využívání účinných a nezávislých mechanismů alternativního řešení sporů, jako je mediacce, k řešení sporů mezi dodavateli a kupujícími o používání nekalých obchodních praktik kupujícím.

Článek 8

Spolupráce mezi donucovacími orgány

1. Členské státy zajistí, aby donucovací orgány účinně spolupracovaly mezi sebou navzájem a s **Komisí** a aby si poskytovaly vzájemnou pomoc při šetřeních, jež mají přeshraniční rozměr.
2. Donucovací orgány se scházejí **alespoň** jednou ročně, aby projednaly uplatňování této směrnice na základě výročních zpráv uvedených v čl. 10 odst. 2 ■. ***Donucovací orgány jednají o osvědčených postupech, nových případech a novém vývoji v oblasti nekalých obchodních praktik v zemědělském a potravinovém řetězci a vyměňují si informace, zejména o prováděcích opatřeních, která přijaly v souladu s touto směrnicí, a o svých postupech při prosazování pravidel. Donucovací orgány mohou přijmout doporučení s cílem podpořit jednotné uplatňování této směrnice a zvýšit její vymahatelnost.*** Komise tato setkání zprostředkuje.

3. Komise zřídí a spravuje internetové stránky, které umožňují výměnu informací mezi donucovacími orgány a Komisí, zejména v souvislosti s každoročními setkáními. ***Komise zřídí veřejné internetové stránky s kontaktními údaji určených donucovacích orgánů a s odkazy na internetové stránky vnitrostátních donucovacích orgánů nebo jiných orgánů členských států, které obsahují informace o předpisech provádějících tuto směrnici ve vnitrostátním právu uvedených v čl. 13 odst. 1.***

Článek 9

Vnitrostátní pravidla

1. ***S cílem zajistit vyšší stupeň ochrany*** mohou členské státy ***ponechat v platnosti či zavést*** přísnější pravidla zaměřená na boj proti nekalým obchodním praktikám, ***než jaká stanoví tato směrnice***, pokud jsou taková vnitrostátní pravidla v souladu s pravidly pro fungování vnitřního trhu.
2. ***Touto směrnicí nejsou dotčena vnitrostátní pravidla zaměřená na boj proti nekalým obchodním praktikám, které nespádají do oblasti působnosti této směrnice, pokud jsou taková pravidla v souladu s pravidly pro fungování vnitřního trhu.***

Článek 10

Podávání zpráv

1. *Členské státy zajistí, aby jejich donucovací orgány zveřejnily výroční zprávu o svých činnostech spadajících do oblasti působnosti této směrnice, v níž je mimo jiné uveden počet obdržených stížností a počet šetření zahájených či ukončených v předchozím roce. U každého ukončeného šetření zpráva obsahuje souhrnný popis věci, výsledek šetření a případně přijaté rozhodnutí v souladu s požadavky na důvěrnost stanovenými v čl. 5 odst. 3.*
2. Každý rok do 15. března zašlou členské státy Komisi zprávu o nekalých obchodních praktikách ve vztazích mezi podniky v **zemědělském a** potravinovém řetězci. Tato zpráva obsahuje zejména všechny relevantní údaje o uplatňování a prosazování pravidel podle této směrnice v dotyčném členském státě v předchozím roce.
3. Komise může přijmout prováděcí akty, jimiž stanoví:
 - a) pravidla o informacích nezbytných pro účely použití odstavce 2;
 - b) opatření pro správu informací, jež mají členské státy zasílat Komisi, a pravidla pro jejich obsah a formu;

- c) opatření pro předávání nebo zpřístupňování informací a dokumentů členskými státy, mezinárodními organizacemi, příslušným orgánům třetích zemí nebo veřejnosti, při dodržení pravidel ochrany osobních údajů a oprávněných zájmů zemědělských výrobců a podniků na ochraně jejich obchodního tajemství.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 11 odst. 2.

Článek 11

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen Výbor pro společnou organizaci zemědělských trhů, zřízený článkem 229 nařízení (EU) č. 1308/2013. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 12

Hodnocení

1. ***Do ... [78 měsíců po dni vstupu této směrnice v platnost]*** provede Komise ***první*** hodnocení této směrnice a předloží zprávu o hlavních zjištěních z tohoto hodnocení Evropskému parlamentu a Radě, jakož i Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. ***Ke zprávě případně připojí legislativní návrhy.***
2. ***Hodnocení posoudí alespoň:***
 - a) ***účinnost opatření provedených na vnitrostátní úrovni, která jsou zaměřena na boj proti nekalým obchodním praktikám v zemědělském a potravinovém řetězci;***
 - b) ***účinnost spolupráce mezi příslušnými donucovacími orgány a případně určí způsoby, jak tuto spolupráci zdokonalit.***

3. ***Komise ve zprávě uvedené v odstavci 1 vychází z výročních zpráv uvedených v čl. 10 odst. 2. V případě potřeby může Komise požádat členské státy o doplňující informace, včetně informací o účinnosti opatření, jež byla provedena na vnitrostátní úrovni, a o účinnosti spolupráce a vzájemné pomoci.***
4. Do ... [30 měsíců po dni vstupu této směrnice v platnost] předloží Komise průběžnou zprávu o stavu provádění a uplatňování této směrnice Evropskému parlamentu a Radě, jakož i Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů.

Článek 13

Provedení ve vnitrostátním právu

1. Členské státy přijmou a zveřejní právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do ■ ... [24 měsíců po dni vstupu této směrnice v platnost]. Znění těchto předpisů neprodleně sdělí **Komisi**.

Použijí tyto předpisy *nejpozději ode dne ... [třicet] měsíců po dni vstupu této směrnice v platnost*].

Tyto **předpisy** přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 14

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost pátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 15

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy.

V ... dne

Za Evropský parlament
předseda

Za Radu
předseda nebo předsedkyně

**Prohlášení Evropského parlamentu k dohodám o společném nákupu (tzv. „nákupní
společenství“)**

Evropský parlament uznává případnou úlohu nákupních společenství při vytváření hospodářské účinnosti v rámci zemědělského a potravinářského dodavatelského řetězce a zdůrazňuje, že stávající nedostatek informací neumožňuje posoudit hospodářské dopady těchto nákupních společenství na fungování dodavatelského řetězce.

V tomto ohledu Evropský parlament vyzývá Komisi, aby neprodleně zahájila hloubkovou analýzu rozsahu a účinků těchto národních a mezinárodních nákupních společenství na hospodářské fungování zemědělského a potravinářského dodavatelského řetězce.

Společné prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise o transparentnosti trhů se zemědělskými produkty a potravinami

Evropský parlament, Rada a Komise zdůrazňují, že transparentnost trhů se zemědělskými produkty a potravinami je klíčovým prvkem dobře fungujícího zemědělského a potravinového řetězce. Cílem je umožnit hospodářským subjektům a orgánům veřejné správy činit informovanější rozhodnutí a hospodářským subjektům lépe chápat vývoj na trhu. Komise se vyzývá, aby pokračovala v probíhající práci s cílem zvýšit transparentnost trhu na úrovni EU. Součástí této práce může být i posílení činnosti týkající se středisek EU pro sledování trhu a zlepšení shromažďování statistických údajů nezbytných pro analýzu mechanismů tvorby cen v celém zemědělském a potravinovém řetězci.